BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Jaunimo g. 2, 59206 Birštonas, tel. (8 319) 56 833, faks. (8 319) 65 555, el. p. kontrole@birstonas.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188644330

AUDITO ATASKAITA BIRŠTONO GIMNAZIJOS 2019 METŲ FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO

2020 m. balandžio 22 d. Nr.3-3
Birštonas

Auditas atliktas vykdant
Birštono savivaldybės kontrolieriaus 2019 m. rugsėjo 9 d. pavedimą Nr. 2-2

Auditą atliko: savivaldybės kontrolierė Janina Blekaitienė
vyriausioji specialistė Danutė Levanauskaitė

Auditas pradėtas 2019-09-09 ir baigtas 2020-04-22

Su audito ataskaita galima susipažinti Birštono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.birstonas.lt (Struktūra ir kontaktai – Kontrolės ir audito tarnyba).

TURINYS

SANTRAUKA **3**
Išvados 3
Rekomendacijos 3
ĮŽANGA **4**
AUDITO REZULTATAI **5**
1. Metinių ataskaitų rinkinių duomenų vertinimas 5
1.1. Finansinių ataskaitų rinkinio duomenų vertinimas 5
1.2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų vertinimas 5
2. Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas 5
2.1. Nekilnojamojo turto registracija 5
2.2. Nenaudojamas ilgalaikis turtas 6
2.3. Metinės inventorizacijos rezultatų analizė 6
2.4. Viešųjų pirkimų analizė 7
3. Vidaus kontrolės aplinkos vertinimas 8
4. Pasiekta pažanga, šalinant nustatytus neatitikimus ir įgyvendinant rekomendacijas 9
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS **10**
PRIEDAI **11**
1 priedas. Audito apimtis ir metodai 11

SANTRAUKA

Auditas atliktas vykdant Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 – 2020 m. veiklos planus ir savivaldybės kontrolierės 2019 m. rugsėjo 9 d. pavedimą Nr. 2-2.

Audito tikslas – įvertinti Birštono gimnazijos 2019 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą ir teisingumą, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomas nuomones.

Audito subjektas – Birštono gimnazija (kodas – 190024831, adresas – Kęstučio g. 29, Birštonas).

Audituojamas laikotarpis - 2019 metai. Analizuojant nustatytas klaidas, tendencijas ir pokyčius gali būti naudojami ankstesnių metų duomenys.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (TAAIS). Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (11 psl.).

Išvados

1. Nepakankama panaudos sutarčių vykdymo kontrolė (žr. audito ataskaitos 2.1 p., 5-6 psl.).
2. Įstaigoje yra 19 nenaudojamų ilgalaikio turto vienetų, tačiau nenaudojamas ilgalaikis turtas nėra nepripažįstamas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti bei nepriimami sprendimai dėl tolesnio ilgalaikio turto panaudojimo (žr. audito ataskaitos 2.2 p. 6 psl.).
3. Įstaigos metinė inventorizacija atlikta iš dalies laikantis Inventorizacijos taisyklių nuostatų reikalavimais (žr. audito ataskaitos 2.3 p., 6-7psl.).
4. Įstaigoje vykdant prekių, paslaugų pirkimus, ne visada užtikrinama, kad priimti sprendimai dėl paslaugų ir prekių įsigijimo būtų pagrįsti viešųjų pirkimų dokumentais (žr. audito ataskaitos 2.4 p., 7-8 psl.)

Rekomendacijos

Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba audito metu apie nustatytas klaidas ir neatitikimus informavo Birštono gimnazijos direktorių: 2019 m. spalio 3 d. raštu Nr. 4-41, 2019 m. spalio 23 d. raštu Nr. 4-47, 2019 m. lapkričio 4 d. raštu Nr. 4-48, 2020 m. vasario 26 d. raštu Nr. 4-5 ir pateikė 44 rekomendacijas nustatytoms klaidoms (neatitikimams) pašalinti. Šioje audito ataskaitoje teikiame Įstaigos direktoriui rekomendacijas, kurios liko neįgyvendintos:

1. Siekiant, kad nekilnojamojo turto registro duomenys būtų teisingi ir atitiktų daiktines teises, 2019 m. gruodžio 30 d. Birštono savivaldybės materialiojo turto panaudos sutartį Nr. DPS-80 įregistruoti Nekilnojamojo turto registre.
2. Spręsti klausimą dėl nenaudojamų ilgalaikio turto vienetų pripažinimo nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti bei priimti sprendimus dėl tolesnio turto naudojimo.
3. Siekiant išvengti galimų netikslumų, metinę inventorizaciją atlikti vadovaujantis Inventorizacijos taisyklėmis.
4. Užtikrinti, kad prekių, paslaugų įsigijimai, būtų vykdomi vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis.

Birštono gimnazija 2020 m. balandžio 21 d. raštu „Dėl audito ataskaitos projekto“ Nr. 09-47 pateikė rekomendacijų įgyvendimo planą. Pastabų dėl ataskaitos projekto nepateikė.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (žr. audito ataskaitos 10 psl.).

ĮŽANGA

Pagal Vietos savivaldos įstatymą[1], Savivaldybės įgyvendina keturias savarankiškas savivaldybės funkcijas, susijusias su švietimo užtikrinimu:

- savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas;
- švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas;
- bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintino pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas;
- ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas.

Mokykla – juridinis asmuo, valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, įsteigtas Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka, kurio pagrindinė veikla yra formalusis arba (ir) neformalusis švietimas.[2]

Birštono gimnazija yra biudžetinė įstaiga, kurios savininkas – Birštono savivaldybė, savininko teises ir pareigas įgyvendina Birštono savivaldybės taryba.

Birštono gimnazija yra bendrojo ugdymo mokykla, kurios veiklos tikslas – kurti besimokančią, atvirą kaitai organizaciją, siekiančią nuolatinio tobulėjimo, plėtojančią bendrąsias mokytojų ir mokinių kompetencijas, kuriant pozityvų ugdomąjį mokinių ir mokytojo santykį, ugdant pilietiškai aktyvią, emociškai ir fiziškai sveiką, savarankišką ir brandžią asmenybę.

Audituojamu laikotarpiu Birštono gimnazijai (toliau – Įstaiga) vadovavo direktorius Alvydas Urbanavičius. Vyriausiosios buhalterės funkcijas vykdė Janė Čepienė.

Įstaigos darbuotojų skaičius 2019 metų pradžioje 78, pabaigoje 79.

Atliekant auditą laikytasi prielaidos, kad Įstaigos pateikti dokumentai, yra teisingi ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Įstaigos 2019 m. finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiama audito išvadoje Valstybinio audito reikalavimų nustatyta tvarka.

Ataskaita teikiama Birštono gimnazijos direktoriui, jos kopijos – Birštono savivaldybės merui, Birštono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Birštono savivaldybės administracijos direktoriui.

Pastaba. Siekiant nepažeisti Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo[3] ataskaitoje neskelbiamos įstaigos darbuotojų pavardės. Informacija pateikta darbo dokumentuose.

---

[1] Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 6 str. 5-8 p.

[2] Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 12 p.

[3] Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas 1996 m. birželio 11 d. Nr. I-1374 (su vėlesniais pakeitimais)

AUDITO REZULTATAI

1. Metinių ataskaitų rinkinių duomenų vertinimas

1.1. Finansinių ataskaitų rinkinio duomenų vertinimas

Įstaigos 2019 metų finansinių ataskaitų rinkinys parengtas vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nuostatų reikalavimais. Išanalizavus Finansinės būklės ataskaitoje ir Veiklos rezultatų ataskaitoje 2019 m. gruodžio 31 d. nurodytus likučius ir duomenis sulyginus su apskaitos registru Didžiąja knyga, nukrypimų nenustatyta. Peržiūrėjus Grynojo turto pokyčio ataskaitoje ir Pinigų srautų ataskaitoje nurodytus likučius 2019 m. gruodžio 31 d. reikšmingų neatitikimų teisės aktams nenustatyta. Peržiūrėjus Įstaigos aiškinamojo rašto 2019 m. gruodžio 31 d. turinį ir sudėti reikšmingų neatitikimų teisės aktams nenustatyta.

Įvertinę įstaigos 2019 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatyta.

1.2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų vertinimas

Biudžeto sandaros įstatymo[4] 2 str. 6 d. nurodyta, kad „biudžetiniai metai – 12 mėnesių biudžeto laikotarpis, prasidedantis sausio 1 dieną ir pasibaigiantis gruodžio 31 dieną“, 32 str. 3 d. – „metų pabaigoje likusios nepanaudotos tikslinės paskirties lėšos, <...> kurios per metus buvo paskirtos savivaldybių biudžetams pagal atskirus įstatymus ar Vyriausybės nutarimus arba panaudotos ne pagal savo tikslinę paskirtį, iki sausio 10 dienos grąžinamos į valstybės biudžetą“.

Audito metu nustatyta, kad Birštono gimnazija nepanaudotus asignavimus ne grąžino į biudžetą, bet panaudojo avansu apmokėdama ateinančių metų išlaidas (2019 metų gruodžio mėnesį Birštono gimnazija avansu sumokėjo už transporto priemonių kurą (dyzeliną) UAB „FLEET UNION“ 885,62 Eur; AB „Energijos skirstymo operatoriui už elektros energiją – 614,41 Eur). Buhalterinės apskaitos įstatymo[5] 12 str. 2 d. nurodyta, kad „ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, kurie negali būti pagrįsti apskaitos dokumentais, pagrindžiami su jais susijusių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaitos dokumentais“, Birštono gimnazija neturėjo pagrindžiančių apskaitos dokumentų avansiniams mokėjimams už kurą (dyzeliną), elektros energiją, dėl to atlikti mokėjimai yra neteisėti.

Išskyrus, tai kas aukščiau paminėta, Įstaigos biudžeto asignavimai panaudoti pagal tikslinę paskirtį. Panaudoti biudžeto asignavimai neviršijo patvirtinto biudžeto asignavimų plano.

Įvertinę įstaigos 2019 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme.

2. Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas

2.1. Nekilnojamojo turto registracija

Nekilnojamojo turto registro įstatymo[6] 15 str. reglamentuojama, kad panaudos sutartys turi būti registruojamos Nekilnojamojo turto registre.

2019 m. gruodžio 30 d. pasirašyta Birštono savivaldybės materialiojo turto panaudos sutartis Nr. DPS-80 tarp panaudos davėjo biudžetinės įstaigos Birštono miesto tvarkymo tarnybos ir panaudos gavėjo Birštono gimnazijos dėl garažų 1-3 (plotas 34,63 kv. m.) ir 1-7 (plotas – 26,15 kv. m.) patalpų, esančių B. Sruogos g. 19, Birštone. Panaudos sutarties 3 p. reglamentuojama, kad „panaudos terminas nustatomas dešimčiai metų (iki 2030 m. gruodžio 31 d.)“; 17 p. „šią sutartį

[4] Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais)
[5] Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas 2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais)
[6] Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas 1996 m. rugsėjo 24 d. Nr. I-1539 (su vėlesniais pakeitimais)

įstatymų nustatyta tvarka panaudos gavėjas savo lėšomis įregistruoja Nekilnojamojo turto registre, o sutartį nutraukus ar jai pasibaigus – ją išregistruoja“.

Pagal Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo duomenis[7] (2020-04-10) nustatyta, kad minėta panaudos sutartis nėra įregistruota Nekilnojamojo turto registre.

Siekiant, kad nekilnojamojo turto registro duomenys būtų teisingi ir atitiktų daiktines teises, gautą nekilnojamąjį turtą pagal panaudą įregistruoti nekilnojamojo turto registre kaip to reikalauja galiojantys teisės aktai.

2.2. Nenaudojamas ilgalaikis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, kai:

- fiziškai nusidėvi;
- funkciškai (technologiškai) nusidėvi;
- Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pripažįstamas avariniu;
- sugenda ar sugadinamas;
- stichinių nelaimių, avarijų metu sunaikinamas (sugadinamas) ir šis faktas atitinkamai įforminamas;
- negalima jo naudoti dėl trečiųjų asmenų veikos ir šis faktas yra tinkamai įformintas. Pripažinto negalimu naudoti dėl trečiųjų asmenų veikos materialiojo turto vertė perkeliama į finansinį turtą (gautinas lėšas);
- trukdo statyti naujus statinius arba rekonstruoti esamus statinius ar teritorijas. Ši nuostata taikoma tik nekilnojamiesiems daiktams, išskyrus nekilnojamąsias kultūros vertybes, nustatyta tvarka suderinus naujos statybos ar rekonstravimo projektą;
- nereikalingas valstybės ar savivaldybės funkcijoms įgyvendinti ir (ar) nelieka kur jį pritaikyti.

Ilgalaikis materialusis turtas gali būti pripažintas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, kai jį atnaujinti ekonomiškai netikslinga. Laikoma, kad turtą atnaujinti ekonomiškai netikslinga, kai jo remonto (rekonstravimo) išlaidos lygios naujo tokios pačios paskirties ir tokio paties pajėgumo turto įsigijimo kainai ar ją viršija[8].

Pagal auditui pateiktą 2019 m. Birštono gimnazijos nenaudojamo ilgalaikio turto sąrašą, nustatyta, kad Įstaigoje 2019 m. gruodžio 31 d. buvo 19 nenaudojamų ilgalaikio turto vienetų, nurodytos nenaudojimo priežastys – pasenęs, sugedęs, sulūžęs, netinkamas eksploatacijai. Bendra įsigijimo vertė 35418,45 Eur. Audito metu nustatyta, kad tam tikras ilgalaikis turtas įstaigoje yra nenaudojamas nuo 2010 metų, tačiau įstaigoje nėra nurašytas: lokalaus komp. Tinklo įranga (inv. Nr. 1380413, įsigijimo data 2001-11-02, įsigijimo vertė 317,42 Eur) įstaigoje nenaudojama nuo 2010 metų; kopijavimo aparatas spausdintuvas (inv. Nr. 1632921E, įsigijimo data 2007-08-03, įsigijimo vertė 645,23 Eur) nenaudojamas nuo 2018 metų; autobusas FORD TRANSIT (inv. Nr. 1510006E, įsigijimo data 2007-08-24, įsigijimo vertė 28431,71 Eur) nenaudojamas nuo 2018 m. spalio mėn.; ir kt. Įstaiga nepriėmė sprendimų dėl tolesnio minėto turto panaudojimo.

2.3. Metinės inventorizacijos rezultatų analizė

Birštono gimnazijos direktoriaus 2019 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. V-144 atlikta metinė inventorizacija 2019 m. gruodžio 1 d. duomenimis. Inventorizacijos komisija įpareigota atlikti ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto, ūkinio inventoriaus, atsargų, pinigų banko sąskaitose, gautinų ir mokėtinų sumų metinę inventorizaciją nuo 2019 m. gruodžio 2 d. iki 2019 m. gruodžio 18 d. Gimnazijos buhalterėms pavesta supažindinti komisijos narius su inventorizacijos atlikimo taisyklėmis, kas prieštarauja Inventorizacijos taisyklių[9] 16 p. nuostatai, kurioje reglamentuojama,

[7] 2020-04-10 Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašas

[8] Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas 1998 m. gegužės 12 d. Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais)

[9] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais)

kad „inventorizacijos komisijos pirmininkas supažindina inventorizacijos komisijos narius su Taisyklėmis, inventorizavimo reikalavimais ir (arba) tvarka, jeigu subjektas juos yra nustatęs vadovaudamasis Taisyklių 2 ir 4 punktais“.

Peržiūrėjus 2019 metų inventorizavimo aprašus – sutikrinimo žiniaraščius, nustatyti neatitikimai, prieštaravimai Inventorizacijos taisyklių[10] nuostatoms:

- 5.2 p. – „inventorizacija – turto ir įsipareigojimų patikrinimas ir jų faktiškai rastų likučių palyginimas su buhalterinės apskaitos duomenimis“: pinigų banko sąskaitose 2019-12-01 inventorizuota 24926,86 Eur, pagal didžiosios knygos 2019-12-01 duomenis – 24944,86 Eur. Skirtumas (neatitikimas) 18 Eur.

- 13.2 p. – „pavedama laiku ir tinkamai atlikti inventorizaciją pagal sprendime nurodytos dienos būklę“. Direktorius įsakymu nurodė atlikti inventorizaciją 2019-12-01 d. duomenimis, tačiau peržiūrėjus atsargų (kuro) inventorizavimo aprašo-sutikrinimo žiniaraščius Nr. 3, Nr. 4, Nr. 5, Nr. 6 nustatyta, kad inventorizacija atlikta pagal 2019 m. gruodžio 5 d. apskaitos duomenis.

- 17 p. „inventorizavimo aprašai sudaromi pagal <...> 17.6. inventorizacijos metu nustatomus netinkamo (negalimo) naudoti turto buvimo faktus“. Gimnazija atskirų inventorizavimo aprašų netinkamam (negalimam) naudoti turtui nesudarė. Inventorizuodama ilgalaikį ir trumpalaikį turtą pastabose nurodė, kad jis yra nenaudojamas: ilgalaikio turto inventorizavimo aprašo-sutikrinimo žiniaraštyje Nr. 15 inventorizuodami kompiuterius, kurių inventoriniai Nr. 120820198E ir 1480538E pastabose nurodė, kad sugedę ir siūloma nurašyti.

- 19 p. „Išnuomotas, pagal panaudos sutartį perduotas turtas, pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį partneriui priklausanti bendro turto dalis ir pagal kitas sutartis perduotas turtas inventorizuojamas pagal nuomininko, panaudos gavėjo, jungtinės veiklos administratoriaus – pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį už bendrą turtą paskirto atsakingo vieno iš partnerių – pateiktą šio turto inventorizavimo aprašą“.

2018-08-20 pasirašyta patalpų, įrangos bei inventoriaus nuomos sutartis Nr. 4 su nuomininku UAB „Niklita“. Sutarties 1 p. nurodyta, kad nuomotojas – Birštono gimnazija, įsipareigoja perduoti nuomininkui patalpas, esančias pastate Kęstučio g. 29, Birštone, kurių bendras nuomininkui nuomojamas plotas 262,79 kv.m. Nuomininkui kartu su valgyklos patalpomis išnuomojama valgykloje esanti įranga ir inventorius. Peržiūrėjus inventorizavimo aprašo-sutikrinimo žiniaraščius nustatyta, kad pagal nuomos sutartį yra inventorizuota tik perduota įranga ir ūkinis inventorius, tačiau nėra atlikta perduotų patalpų inventorizacija.

Įstaigos metinė inventorizacija atlikta iš dalies vadovaujantis Inventorizacijos taisyklių nuostatomis.

2.4. Viešųjų pirkimų analizė

Birštono gimnazija vykdydama viešuosius pirkimus ne visada vadovavosi Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu[11] patvirtintu Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu[12], Birštono gimnazijos viešųjų pirkimų organizavimo tvarka.[13]

Audito metu, peržiūrėjus 2019 m. viešųjų pirkimų dokumentus (paraiškas dėl prekių įsigijimo, sutartis ir kt.), pirkimų sąskaitas, nustatyta:

1. Įstaiga atlikdama pavienius pirkimus neužtikrina, kad jie būtų pagrįsti viešųjų pirkimų dokumentais (sutartimis, paraiškomis dėl prekių įsigijimo ar tiekėjų apklausos pažymomis). Pirkimai atlikti neturint viešųjų pirkimų dokumentų:

- Seminarai, mokymai (VšĮ Švietimo tinklas 2019-11-21 išrašė s/f serija SŠT Nr. 193052 už kursus, suma 32 Eur; UAB Ekonomikos mokymo centras 2019-02-26 išrašė s/f serija EMC Nr. 190181 už seminarą, suma 55 Eur; 2019-12-09 išrašė s/f serija EMC Nr. 191141 už seminarą, suma

[10] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais)
[11] Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1S-97 (su vėlesniais pakeitimais)
[12] Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas 1996 m. rugpjūčio 13 d. Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais)
[13] Direktoriaus 2019 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. V-101

78 Eur; UAB „Darbų saugos konsultacijos“ 2019-12-11 išrašė s/f serija DSK Nr. 604 už mokymus, suma 392 Eur; ir kt.);

- UAB „Niklita“ 2019-06-14 išrašė PVM s/f Nr. NIK1902459 už paslaugą „Dėvėkime senolių rūbus 2019“, nurodyta mato vnt. „Porcijos“, kiekis 1, suma 600 Eur. UAB „Niklita“ įstaigoje teikia maitinimo paslaugą, dėl to neaišku ar įstaiga įsigijo maitinimo paslaugą ar kažkokią kitą paslaugą. Ir kt.
- Sėdmaišiai (UAB KONRIS 2019-12-30 išrašė s/f serija SFKR Nr. 406 už 10 vnt. sėdmaišių, suma 699,90 Eur);
- Maisto produktai (UAB „Palink“ 2019-12-12 išrašė s/f serija IKI Nr. I100591-011150 už įvairius maisto produktus, suma 17,92 Eur);

2. UAB „Alvydo verslas“ 2019 m. gruodžio 20 d. išrašė PVM s/f serija AVK Nr. 0044857 už 1 spausdintuvą, 2 maršrutizatorius, 17 Lenova v130-15 kb kompiuterių, 3 Lenova v130-14kb kompiuterius. Bendra sąskaitos suma 10031 Eur.

Auditui nebuvo pateikta užpildyta paraiška dėl prekių įsigijimo. Auditui pateikė 2019 m. gruodžio 19 d. pasirašytą pirkimo pardavimo sutartį Nr. 478 su UAB „Alvydo verslas“. Sutarties 2 p. nurodyta, kad prekių kiekis, kaina, asortimentas nurodomi PVM sąskaitose-faktūrose; pardavėjas įsipareigoja parduoti šiuos kompiuterių modelius: Lenova V130-141KB ir Lenova V130-151KB. Sudaryta sutartis nėra informatyvi, kadangi nėra nurodytas preliminarus (planuojamas) įsigyti kompiuterių kiekis, kompiuterių parametrai, bendra sutarties vertė. Dėl to negalime patvirtinti, kad įstaiga įsigijo reikiamos kokybės ir charakteristikos prekes. Kad lėšos panaudotos ekonomiškai, efektyviai ir racionaliai. Sutartis sudaryta nesivadovaujant Viešųjų pirkimų įstatymo[14] 87 str. nuostatų reikalavimais.

Audito metu nustatyta, kad ne visi vykdomi pirkimai buvo vykdomi laikantis viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Įstaiga, vykdydama pirkimus, ne visada užtikrina, kad priimti sprendimai būtų pagrįsti viešųjų pirkimų dokumentais.

3. Vidaus kontrolės aplinkos vertinimas

Už Įstaigos veiklos (įskaitant apskaitą) organizavimą, efektyvios vidaus kontrolės (įskaitant finansų kontrolę) sukūrimą, jos veikimą bei tobulinimą yra atsakingas Įstaigos vadovas.

Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo[15] 2 str. 7 d. nustatyta, kad „vidaus kontrolė – viešojo juridinio asmens rizikos valdymui jo vadovo sukurta kontrolės sistema, padedanti siekti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų tikslų“.

Įstaigos vadovo gebėjimas tinkamai organizuoti Įstaigos veiklą, sukurti vidaus kontrolės sistemą, užtikrinti jos efektyvumą mažina riziką dėl galimų klaidų.

Vertinant vidaus kontrolės aplinką bei kontrolės procedūras, nustatyta, kad Įstaiga turi pasitvirtinusi jos veiklą reglamentuojančius nuostatus, darbo tvarkos taisykles, apskaitos politiką, darbo apmokėjimo sistemą, finansų kontrolės taisykles.

Įstaigos vidaus kontrolės procedūros nėra veiksmingos. Įstaigos direktoriaus sukurta vidaus kontrolė, įskaitant finansų kontrolę, yra neefektyvi ir funkcionuoja nepakankamai. Nustatyti neatitikimai: naudojant ir valdant turtą, vykdant viešuosius pirkimus, rodo, kad vidaus kontrolės sistema Įstaigoje yra nepakankama ir tobulintina.

[14] Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas 1996 m. rugpjūčio 13 d. Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais)
[15] Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas 2002 m. gruodžio 10 d. Nr. IX-1253 (su vėlesniais pakeitimais)

4. Pasiekta pažanga, šalinant nustatytus neatitikimus ir įgyvendinant rekomendacijas

Birštono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba audito metu apie nustatytas klaidas ir neatitikimus informavo:

- Birštono gimnazijos direktorių: 2019 m. spalio 3 d. raštu Nr. 4-41, 2019 m. spalio 23 d. raštu Nr. 4-47, 2019 m. lapkričio 4 d. raštu Nr. 4-48, 2020 m. vasario 26 d. raštu Nr. 4-5 ir pateikė 44 rekomendacijas nustatytoms klaidoms (neatitikimams) pašalinti.

Audito metu pateikti pastebėjimai ir įgyvendintos rekomendacijos dėl darbuotojų asmens bylų komplekcijos, darbo sutarčių tikslinimo; peržiūrėti ir naujai patvirtinti valytojų ir kiemsargio valomi vidaus ir lauko plotai; atnaujintos ir patvirtintos darbo tvarkos taisyklės, finansų kontrolės taisyklės, mobiliojo ryšio tarnybinių telefonų naudojimo tvarkos aprašas, darbuotojų darbo apmokėjimo sistema; trumpalaikio turto apskaita tvarkoma pagal Įstaigos Apskaitos politikos patvirtintus tvarkos aprašus; naujai patvirtinti Įstaigos nuostatai; pradėta bibliotekos knygų fondo inventorizacija; peržiūrėti ir naujai patvirtinti mokyklinių autobusų maršrutai ir tvarkaraščiai.

- Birštono savivaldybės administracijos direktorių 2019 m. spalio 3 d. raštu Nr. 4-42 ir pateikė 2 rekomendacijas nustatytoms klaidoms (neatitikimams) pašalinti.

Audito metu pateikti pastebėjimai ir įgyvendintos rekomendacijos dėl Birštono savivaldybės mokyklinių autobusų naudojimo ir Birštono savivaldybės biudžetinių įstaigų sporto salių ir sporto aikštelių nuomos tvarkos aprašų nuostatų atnaujinimo ir patvirtinimo Birštono savivaldybės taryboje.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priimti veiksmai / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas
1	2	3	4
1.	Siekiant, kad nekilnojamojo turto registro duomenys būtų teisingi ir atitiktų daiktines teises, 2019 m. gruodžio 30 d. Birštono savivaldybės materialiojo turto panaudos sutartį Nr. DPS-80 įregistruoti Nekilnojamojo turto registre.	Sutartis Nr. DPS-80 bus įregistruota Nekilnojamo turto registrų centre, kai Birštono miesto tvarkymo tarnyba įregistruos Nekilnojamo turto registrų centre Birštono gimnazijai pagal panaudą naudojamą turtą.	Iki 2020 m. gruodžio 30 d.
2.	Spręsti klausimą dėl nenaudojamų ilgalaikio turto vienetų pripažinimo nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti bei priimti sprendimus dėl tolesnio turto naudojimo.	Gimnazijoje nenaudojamas ilgalaikis turtas bus nurašytas laikantis teisės aktų reikalavimų	Iki 2020 m. gruodžio 30 d.
3.	Siekiant išvengti galimų netikslumų, metinę inventorizaciją atlikti vadovaujantis Inventorizacijos taisyklėmis.	Siekiant išvengti galimų netikslumų ir metinę inventorizaciją atlikti vadovaujantis Inventorizacijos taisyklėmis, numatyta direktoriaus įsakymo projektą dėl metinės inventorizacijos atlikimo aptarti su Inventorizacijos komisijos pirmininku, vyriausiuoju buhalteriu.	Iki 2020 m. gruodžio 30 d.
4.	Užtikrinti, kad prekių, paslaugų įsigijimai, būtų vykdomi vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis.	Viešųjų pirkimų organizatorius įpareigotas prekių ir paslaugų įsigijimus vykdyti vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis (visi pirkimai būtų pagrįsti viešųjų pirkimų dokumentais). Kontrolė bus vykdoma nuolatos.	Įvykdyta

Savivaldybės kontrolierė Janina Blekaitienė

Vyr. specialistė Danutė Levanauskaitė

PRIEDAI

Ataskaita „Birštono gimnazijos 2019 metų finansinis (teisėtumo) auditas“
priedas Nr. 1

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas – įvertinti Birštono gimnazijos 2019 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą ir teisingumą, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomas nuomones.

Audituojamas subjektas – Birštono gimnazija

Audituojamas laikotarpis - 2019 metai.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotos metinės finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	- Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; - Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; - Pinigų srautų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; - Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; - 2019 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas; - 2019 m. direktoriaus veiklos ataskaita; - Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2); - Mokėtinų ir gautinų sumų 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4); - Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1); - 2019 m. biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo aiškinamasis raštas.
Kiekybinis reikšmingumas	Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis 1 proc. įstaigos turto vertės pagal 2019-12-31 Finansinės būklės ataskaitos duomenis (29,8 tūkst. Eur). Tai didžiausia priimtina klaidų suma, taikoma vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.
2019 m. pradžios ir pabaigos turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2019 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis 3055 tūkst. Eur, 2019 m. pabaigoje – 2980,36 tūkst. Eur.
2019 m. pajamos ir sąnaudos	Įstaiga gavo 1470,47 tūkst. Eur pagrindinės veiklos pajamų ir 7,84 tūkst. Eur kitos veiklos pajamų, iš jų 3,84 tūkst. Eur pervestinos į biudžetą kitos veiklos pajamos. Patyrė 1472 tūkst. Eur sąnaudų. Įstaigos pajamos viršijo sąnaudas 2,47 tūkst. Eur.

2019 m. biudžeto asignavimai	Įstaiga 2019 m. gavo ir panaudojo 1332,93 tūkst. Eur asignavimų, iš jų 1115,17 tūkst. Eur darbo užmokesčiui.
Audito apimties aproibojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Svarbiausios audito sritys ir jose atliktos procedūros	
2019 m. ataskaitų rinkinio duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika.	Atlikus veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos svarbiausios audito sritys: pajamos, sąnaudos, turtas, įsipareigojimai. Šiose srityse reikšmingo iškraipymo rizika nenustatyta.
Pajamų sritis	Atrankos būdu įvertinome pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertinome: sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Turto sritis	Įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, perdavimo, nurašymo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Įsipareigojimų sritis	Įvertinome įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas	Patikrintas taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas. Patikrintas bendras ataskaitų rinkinio pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklių reikalavimus.
Įstaigos lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2019 metais teisėtumas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika.	Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatyta svarbiausia ir rizikingiausia audito sritis – darbo užmokesčio nustatymas, įsigaliojus Valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui, darbo santykių reglamentavimas pasikeitus Darbo kodeksui. Įvertinome: – darbo apmokėjimo sistemos nustatymą įstaigoje pagal Darbo apmokėjimo įstatymo nuostatas; – darbuotojų pareigybių priskyrimą tinkamiems pareigybės lygiams ir profesijos kodams, pareigybių aprašymų tinkamumą; – pareiginės pastoviosios dalies koeficientų nustatymą; – darbuotojų, atliekančių pagrindines ir papildomas funkcijas, darbo santykių įforminimą ir kt.

Išlaidų sritis	Vertinome darbo užmokesčio skaičiavimo ir mokėjimo, prekių ir paslaugų pirkimo, kitų išlaidų (komunalinių paslaugų, kitų prekių, kitų paslaugų įsigijimo) panaudojimą.
Turto sritis	Vertinome, ar įstaigos turtas įsigyjamas ir registruojamas, naudojamas, nurašomas teisės aktų nustatyta tvarka

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Eil. Nr.	Metodai	Tikslai
1.	**Duomenų rinkimo ir informacijos šaltiniai:** teisės aktai ir kiti dokumentai reglamentuojantys įstaigos veiklą (įstatymai, nutarimai, taisyklės, nuostatai ir kt.); Įstaigos dokumentai (finansinė atskaitomybė, taisyklės, įsakymai ir kt.); Savivaldybės tarybos sprendimai, statistiniai duomenys ir kt.	Susipažinti su teisės aktais reglamentuojančiais Įstaigos veiklą.
2.	**Dokumentų peržiūra** – nagrinėjome viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, Birštono savivaldybės tarybos sprendimus, įstaigos direktoriaus įsakymus susijusius su įstaigos veikla ir kt. teisės aktus.	Nustatyti ar įstaiga vadovaujasi teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigos veiklą, finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymą ir tvarką. Teisės aktai ir jų atitiktis.
3.	**Pokalbiai** su įstaigos direktoriumi, vyr. buhaltere, buhaltere.	Išsiaiškinti: - kaip teikiamos trumpalaikės patalpų nuomos paslaugos; - ar sąskaitos išrašomos pagal Birštono savivaldybės tarybos sprendimais patvirtintas kainas.
4.	**Duomenų analizė**: - įstaigos vidaus dokumentų (vidaus tvarkos taisyklių, direktoriaus įsakymų ir kt.) analizė; - darbuotojų darbo grafikai, darbo laiko apskaitos ir darbo užmokesčio mokėjimo žiniaraščiai; - paslaugų ir prekių teikimo sutartys; - 2019 m. inventorizacijos dokumentų analizė.	Išsiaiškinti: - ar įstaigos vidaus dokumentai atitinka galiojančių teisės aktų reikalavimus; - ar darbo užmokestis skaičiuojamas pagal galiojančius teisės aktus; - ar metinė inventorizacija atlikta vadovaujantis Inventorizacijos taisyklėmis.
5.	**Anketavimas** informacijos rinkimas, pateikiant klausimynus: - dėl įstaigos veiklos ir organizacinės struktūros, - apskaitos sistemos, - vidaus kontrolės aplinkos ir procedūrų, - informacinių sistemų vertinimo, - susijusių šalių, apgaulės ir korupcijos rizikos vertinimo.	Įvertinti įstaigos veiklą.
6.	**Patikrinimas** Metinės inventorizacijos duomenų patikrinimas	Nustatyti metinės inventorizacijos duomenų atitiktį su apskaitos duomenimis.